

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Weisz Márk könyvkereskedése, hova a lap szellemi
ézzét illető közlemények, előfizetési és hirdetési di-
jak küldendők.
Kéziratok nem adatkivissza.

Felelős szerkesztő: Éder János.
Kiadó-és laptulajdonos: Weisz Márk.

Előfizetési díj:
Egész évre 8 kor. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 ko.
Egyes szám ára 8 fillér.

Megjelen minden Vasárnap regge

Szabadság ünnepén.

Tikkadt a levegő, izzó a légkör. Valami zsibbasztó érzés nyomja a kedélyeket, éget, perzsel, fojtogat a nagy szárazság. Sehol semmi nyoma a tetterőnek. Mintha elhalt volna egészen. Vagy csak szunnyad tán?

Egyszer megzördül az ég. A felhők döngő robajjal ütődnek egymáshoz, Villámok cikáznak. Tomboló vihar kél és a fürgeteg elsorolt mindent, ami gátlólag útjában áll. Az eddig leszorított szenvedélyek szilajon szertecsapnak. A rab széjjelhuzza bilincseit, játszi szerrel leveti béklyóit, A lélegzetvételt nem fojtja többé forró hőség.

Tiszta a levegő.

Az éltető üdeség tettekre edzi a petyhüdt karokat. A meghunyászkodásból önérzet, a leigázottból hős lesz, a rab magasan hordja fenn lobogtatja a szabadság zászlaját.

Szabadság! Értitek-e, tudjátok-e ti, jelenkor gyermekei, minő örömet, minő diadalt jelentett a magyarnak, mikor a szabadság suhogása vonult át az egész hazán

bércen-völgyön át? Szabad lesz az alkotmány, szabad a meggyőződés nyilvánítása.

Március idusán volt. S valahányszor a természet elolvasztja jogkérget és újból felvidul, valahányszor felfrissülve bugyog belőle új életerő, a márciusi levegő új életre fakasztja a szabadság virágait is.

Halljuk harsogni a hívó riadót, mely hazájának szeretetére, védelmére szólítja a magyart. Halljuk a nagy hősök dicső buzdításait, büszke fájdalommal végigszenvedjük velök vértanuságukat s megilletődve bár, de lelkesedve látjuk a véráztatva harcmezőket, hol a szabadságért küzdő vitézek összemérik kardjaikat a zsoldosokkal.

Szabadság és hazaszeretet! Ti ékes drágakövei a magyarnak! Legszebb díszei, legértékesebb kincsei e nemzetnek, mely oly hamar hevül mindazért, ami a haza szent érdekeivel összefügg, mely oly állhatatosan, oly szívósan ragaszkodik mindahhoz, ami a magyar faj sérthetetlen joga.

Ezernyolczszáznegyvennyolcz!

Te fényes korszak a magyar vitézségnek, te ragyogó szövetség a magyar önérzetnek! Szeljemed áthatja ma és mindenkoron e nemzet fiait. Megmutatád nekünk a mesgyét, melyről a tisztító vihar elsöpörte az otromba, odvas korlátokat, hogy biztosan haladhassunk célunk felé. Bősz égzugás, sulytó villámcsapások közepette a magyarok Istenének kegyéből tört magának utat a napsugaras, fényárasztó derengés.

Es a hogy bevilágított a rab-ság sötét oduibá, milliók szívében rögyest meggyújtotta a hazaszeretet lángját. Nézzétek a csodákat, mik fényében csillognak!

Március tizenötödike — egy nap csak! De minő nap! Ma is, máskor is évekig tart, míg okos és bölcs férfiak törvényt alkotnak. Esztendőnk kellene, míg segitenek a nép bajain. Március tizenötödike egy röpké nap, visszaállítja a népképviselői rendszert létesíti a polgárok egyenjoguságát, szabályozza a törvényhátóságok jogait, szabaddá teszi a földet, proklamálja az Erdélylyel való egyesülést, kimondja a sajtószabadságot, s így lesz

T Á R C A.

Az olajfestmény.

Aranyhegyi bankár olajba festette magát Ecsethy festő-barátja által. A kép kész és épp most élvezettel szemléli. Minden vonása élethíven tükröződik vissza a képről.

„Kedves barátom, igazán remekművet alkotott,” kiáltott fel, hevesen megölelye a művészt.

Behívják Aranyhegyinét, leányait és egyéb rokonait, s általános „Ah!”-kiáltással a kép köré csoportosul a mű-bíráló társaság.

Hosszu szünet.

Végül Aranyhegyiné ragadja meg a szót.

Nagyon szép, igazán, nagyon szép. De ugy-e bár nem veszi rossz néven, kedves tanár ur? — férjem orr- és homlokreszletei mégis egészen eltérnek a festménytől!

„A szem kifejezése nincsen eltalálva” — vélekedik Elvira, a ház legidősebb leánya.

„Azon kívül papa szájának is egészen

más a formája,” toldja meg Emma, a második nő rajz, kritikus pathosszal.

Eulália tánti gunyosan néz a festőre. „Tanár ur, nagy művésszel szemben helyén való szigorúság.”

A festő helyeslően bólint.

„S megengedi, hogy bírálhassak?”
A festő még sokkal helyesebben bólint.

„Nos engedje meg a megjegyzést, hogy bár a kép megközelítőleg hasonlít az öcsémhez, mégis hogy sikerült legyen —”

„Ostoba libák vagytok valamennyien!” tör ki Aranyhegyiből a düh.

„Nem, édes barátom,” mondá lecsillapítva a festő, s a többiekhez fordulva folytatta: „Hölgyeim, bírálatukat annyira alaposnak tartom, hogy megelégedtem meg fogom változtatni a képet:

„Igen, igen, tegye meg!” — hangzott kórusban.

Aranyhegyi ellenkezni akart, de leszayaszták; ezzel az ügy pillanatnyilag be lett fejezve.

Egy héttel később, most is úgy, mint előbb, este felé lépett be a festő Aranyhegyi dolgozó szobájába.

„Ah, ön családomnak meg akkarja

mutatni a kijavított képet,” kiáltott fel a bankár.

„Nem, én csak azt akarom megmutatni milyen hátatlan a művészetem. Menjünk a terembe, hogy a képet felállítsu k.”

A terembe lépve legnagyobb meglepetésére azt látja Aranyhegyi, hogy a a festő a képnek csak üres keretet cipeli előbe.

„De kedves barátom, mit jelentsen ez?”

„Várjon csak!” — válaszolt a másik nyugodtan; odaállítja a keretet arra a helyre, ahol első ízben állt, néhány virágcserepet tesz alája és melléje és elhelyez néhány lámpást a terem különféle pontjain.

„És most,” fordul a bámuló bankárhoz, álljon élő képnek a keret mögé, — így! — és várja be a dolgok fejleményét, amint az be fog következni. De halálbüntetés mellet megtiltom önnek, hogy, arczának legkisebb izmával vagy a testével egy parányit is mozogjon!”

„Értem, — szól nevetve Aranyhegyi.

A művész megnyomja a csengetyűt és meghagyja a belépő inasnak, hogy hívja be a családot.

„Meg ne moccanjon,” kiáltott oda

Kitűnő arczsépitő szer!

bőrhibát. I télgely I kor. „Erika szappan” darabja 50 fillér. — Kapható egyedül a készítőnél

Wiesner Lajos

Teljesen ártalmatlan a Wiesner-féle „Erika Crème” mely pár napi használat után eltünteti szeplőt, sötört, pattanást és mindennemű

„Szent Rókus” gyógyszer-tárában Csongrád, Kossuth-tér.

1848. március 15-ike kiinduló pontja a nemzet újabb önállóságának.

Akinek ereiben magyar vér lüktet, alkotmányunk ujjaszületésének e szent napján hálás szívvel illő kegyelettel emlékszik meg azokról a feledhetetlen nagy férfiakról, kik életük és vérük felajánlásával és feláldozásával hódoltak a hazaszeretet és szabadság magasztos eszméjének!

Igaz szívvel-lélekkel üljük meg történelmünk e nevezetes korszakának fenséges emlékünnepeit!

A csongrádi kaszinó.

A csongrádi kaszinó a csőd szélén áll. Ném az anyagi, hanem az erkölcsi csőd szélén. Nem a tulságos fényűzés, könnyelmű gazdálkodás teszi tönkre, hanem tagjainak nemtörődomsége, a pártolás hiánya. Megszűnt gyűlhelye, otthona lenni a helyi intelligenciának mozgató ereje a társas életnek.

S mi mindennek az oka, kérjük. Hisz külsőleg mindez a kényelem megvan benne, amit egy ilyen szerény vidéki társaskör adhat. Miért szeparálják el magukat az intelligens társadalom embe- reit egymástól s miért nem keresik egymás társaságát, barátságát?

Bizonyos, hogy nem az intézményben — hanem az emberekben van a hiba. A kaszinó szétszéledése, haladása is mérve a helyi társadalmi viszonyok zül- löttisének. De nemcsak annak, hanem annak is, hogy a helyi ur társadalmat is kezdi áthatni a reakciónak az a szele, amit osztálygyűlöletnek, osztályküzdelemnek nevezünk. Az emberek nem szeretik egymást, nem az intelligens, hasongondolkodásu embert látják egymásban, nem a közügyekért való lelkesedés és a demok- ratikus egyenlőség érzete hatja át a hi-

barátjának, „jönnek már!”

A szárnys ajtók feltárnak és ugyan azzal az „Ah!” — kiáltással, mint a multkor, fogadják a belépők a képet.

„Kérem, hölgyeim,” magyarázza a festő, egy a képtől messzire eső pontot jelölve meg, „innen itéihetik meg leg- jobban a kép hatását.”

„Hol a férjem?”

„Mindjárt meg fog jelenni. Hatá- oztottan kértem, hogy bírálatukban ne be- folyásolja önöket.”

Hosszu szünet.

„Tanár ur,” kezdé végre Aranyhe- gyiné hideg érzékenységgel, „látom, hogy a homlokra és orra nézve adott utmuta- tásomat figyelmen kívül hagyta.”

„A szem kifejezése most is idegen- szerű, így nem is néz a papa,” veté köz- be Eulália.

„És a száj!” kiált Emma, „amint már multkor montam, a száj más félszer akkora, mint a papa-é!”

Eulália tánti megtöri a pápaszemét Szemből részvét és káröröm vegyüléke sugárzik.

„Drága ecsethelyem,” kezdi. „ön a mi jó, kedves házi barátunk. — de bará- tainknak meg kell, hogy mondjuk az igazságot. Ön a kép megváltoztatásával a hasonlatosság utolsó nyomát is el mosta. A kép megváltoztatása eőit sokkal, sok- kal hasonló osabb volt, mint most! — De az én bírálatom ne legyen mérvadó. Hív- juk ide öcsémét összes ösmerőseit és fo- gadok, hogy egyetlen egy se fog a kép- ben öcsémre ismerni.”

Ekkor Aranyhegyi elhagyta kénye- melenné vált helyét, életnagyságban oda állt a műbíráló közönség elé, a festő pe- dig odatette a képet a keret mögé és ma- gára hagyta a bamszkodó műbíráló kö- zönséget.

Vége.

A kaszinói élet — vagyis inkább éhletlenség, — a helyi társadalom be- teges életét tükrözteti vissza. Az alföldi unalmas fásultság, egoistikus nemtörő- domség ül a kedélyekben. A magyar pa- raszt egovemusa, aki nem törődik mással, csak a saját hasznával s a maga egyéni létével, — a közszellem hiánya, a szociális gondolkodás, a közért való lelkesedés hi-ánya, jellemzi a helyi intelligencia gon- dolkodását is. S a fásultságban nem ve- szik észre, hogy körülöttük új világ tá- mad, ellenzések iránylatok kapnak lábra, ami ellen védekezni kellene.

veket: hanem az elkülönzési vágy; zsidó, kereszténykérdés, mágnás, — allűrök vagy parasztgög, bürokratikus pöffszekedés vagy ennek ellenkezője, a tekintélyek kicsiny- lése, kerülése uralja a kedélyeket. Ma már a kaszinóban is klikk uralmat kere- sünk, párt vagy felekezeti szempontokat nézünk s nem tekintjük úgy a kaszinót, amint azt tekinteni kellene: az uri embe- rek kedélyes eszmecsere, vagy testi üdül- és szellemi szórakozás végetti társas összejövetelének. A nagy uraknak már elcsajátítottuk bűneit.

A kor mozgató eszméinek küzdöme érzik már helyi társadalmunkon is. A 40 éven át győztes szabadelvűség alatt dön- getik a talajt, — a klerikalizmus és az ezzel együtt járó antiszemitizmus mind- jobban áthatják a nép széles retegeit. Az intelligencia pedig egy magában összetar- tás nélkül, képtelen ellenállni a reá ható ellentétes áramlatoknak. Összetartás nél- küli gyenge lesz s mint ilyen, ha megélni akar, alkalmazkodni kénytelen. Pedig a középosztály a vezérszerepre s nem al- kalmazkodásra van hivatva, s a társada- lom romlása lesz az, ha nem a legintelli- gensőbb osztály, a középosztály, hanem a küzdelemből majd győztesen kikerülő szélső elemek vezetik át a társadalom feletti uralmat. Ha mi a sarkunkra nem állunk, ha lazítani engedjük magunkat, könnyen megtörténik, hogy az egész ma- gyar társadalom fejlődése visszafelé megy a régi századok uralkodó eszméi kerül- nek ismét hatalomra, intézményes meg- valósításra. De akkor vége lesz a szabad- elvűségnek, a lelkiismereti gondolat és gyülekezési szabadságnak.

Ezeket gondolják meg a helyi tár- sadalom urai. Ne a felséges nép köntösé- be való kapaszkodás, a demagógia, ha- nem a nép egységes, szellemi vezetése legyen a jelszavuk. Ne a paraszt irányítsa a mi gondolkozásunkat, hanem mi irá- nyítsuk a parasztot a nemes szabadelvű eszmék irányában.

Ezt pedig úgy tudjuk elérni, ha egyesülünk. ha társadalmi érintkezés ál- tal a szociális együttérzést ápoljuk, ha önmagunk közötti szeretetteljes „belső társadalmi érintkezés által példát muta- tunk a tanulatlan népnek arra, mint kell szeretni, a társas életet, ápolni a közért való lelkesedést, ha viselkedésünk által megtanítjuk őt az igazi demokráciára, a mely abban áll, hogy a hivatali és va- gyoni pozíciók, a felekezeti különbségek dacára társadalmi téren egyenlőknek te- kintjük egymást, egyenlően működünk közre a közjóért, a hazáért, az emberi- ségért.

Erre szolgál a kaszinói társas élet Széchenyi a kaszinók alapítója úgy gon- dolta ezt: a kaszinói életben a kellemest, a hasznossal kell egyesíteni, a test és szellem üdülése mellett az intelligens em- berek szociális egyesülését előmozdítani, hogy az intelligencia legyen a magyar társadalom vezére. Ezért küszöbölle ki a patikai találkozásokat, a kurta kocsmái életet — melyet pedig kaszinókerülő uri embertársainb annyira szeretnek látogatni — hogy ez által egyesülése, fincmabb életre s vezérszerepre készítse elő a ma- gyar intelligenciát.

Igy kell nekünk Csongrádon is ten- ni s a kaszinói érintkezés által a helyi társadalom meglazult köz szellemét ujra

felüdíteni s a kiélesedett vagy könnyen kiélesíthető személyi visszavonulásokat, antipathiákat a kölcsönös érintkezés által elsimitani: egymással társadalmi harcban álló klikkek alakulását meghiusítani.

Mert ha így nem teszünk, elvesztjük lábunk alól a talajt, a nép vezetését, úgy a szellemi, mint a politikai vezeté- sét. Ha pedig középosztály egészséges szellemi gondolkozásával nem képes a népet vezetni, akkor az előbb-utóbb a tulzók uralma alá fog kerülni, akár a vörös zászló akár a kéksárga pápai szí- nű uralma alá.

UJDONSÁGOK.

— Március 15-ike. Mint minden évben az idén is és a szokott ünnepélyvel ülik meg 1848 március 15-ikének a Magyar Nemzet ébredésének évfordulóját. Legelőbb március 13-án este 8 órakor a helybeli „Gazdakör” tartja meg az „Erzsébet” szá- lló nagytermében. Március 14-én a „Pol- gári Kör” szintén társas vacsorával üli meg a nagy uap emlékét és a szabadság évfor- dulójának napján március 15-én este 8 óra- kor a helybeli „Casinó” ünnepel. A 48-as kör pedig a f. hó 14-én d. e. a Kossúth- szobor előtt, este pedig saját helyiségében társas vacsorával üli meg a 48-as eszmék torát. Utólagosan a 48-as párt elnöksége a következő felhívást adta ki: „Ünnepély márc- ius 15-ike emlékére. Március 15-ét, a sza- badság napját, minden magyar ember ün- nepnek tekinti bár legyen akármilyen párt- állásu. Egy sötét korszak forduló napja ez, amikor az önkényuralmat a szabadság vál- totta fel. Az emberiség feltett kincse, mind- annyiunk erős vára. A magyar nemzet fiai egy ezredéven keresztül küzdöttek a szabad- ságért és mindaddig küzdeni fognak, míg legteljesebb formájában ki nem vivják. Ünnepeljük tehát e napot a multak felújítá- sának emlékére, a jövőben szerzendő jogok erős alapozására. — Mint értesültünk a 48-as kör 14-én, azaz ma d. e. 9. órakor a „Kossuth szobornál” március 15-ike em- lékére ünnepélyt rendez és a szobort az egész város nevében megkoszoruzza. A március 15-iki Istentisztelet a főtemplomban ugyancsak az nap d. e. 9 órakor veszi kezdetét.

— D. M. K. E. Ma vasárnap lesz a IX. felolvasó gyűlés, mely egyszersmind márciusi ünnep lesz. Műsora a következő: 1. Nyitány. Előadja Farkas Balázs zeneka- rával. 2. Ünnepi felolvasás. Tartja: Dr. Rá- sonyi Papp Pál. 3. Cimbalomszóló. Előad- ja: Szabó Juliska. (Kecskemét) 4. Március 15. Felolvassa: Blázsik Mihály. 5. Ének Előadja: Csukly Kálmán. Kezdeté 4. óra- kor.

— Amint halljuk. Apátplebános urunk névnapját a nagybőjti idő miatt f. hó 18-án csütörtökön tartja s ugyanakkor látja szí- vesen vendégeit.

— Kaszinói választmány megalakulása. Márc. 9-én megtartott gyűlésen a kaszinó vezetősége a következőképen alakult meg: Elnök Porubszky József apátplebános. Alel- nök dr. Boér Antal. Jegyző Bánó Antal. Gondnok Kovács Elemér. Pénztárnok Wies- ner Lajos. Könyvtárnok Robacsinszky Jó- zsef, Ügyész dr. Szöke Jenő. Vigalmi bi- zottság: Dr. Dékány Béla, Tekulics Sándor, Blázsik Mihály. Számvizsgáló bizottság: Babócs Béla, Csejthey Lajos, Deák Péter. Választmány: Dr. Bándé Zoltán, Bánó An- tal, dr. Boér Antal, dr. Buck Herman, dr. Csucs János, Draskovics Dezső, Éder János Faragó Antal, Forgó József, dr. Heinrich István, dr. Konc Mihály, Kovács Elemér, dr. Moletz Lajos, Porubszky József, Söhlya Gyula, dr. Sörös Miklós, Sövényházy Antal, dr. Szarka Mihály, Szöke Pál, Szendrői László. A kaszinó márc. 15-én a szabadság ünnep emlékére bankettet rendez, melyre a kaszinó tagjai és az uri nők is meghívtnak,

— Ünnepély az iskolákban 1848 márc- ius 15-ének évfordulóját az állami isko- lákban is megünnepelik. Az állami iskolák-

ban is megünnepelik. Az állami polg. fiúiskolában az nap d. e. 9 órákor, a polgári leányiskolában pedig délután tartják meg. Az áll. polg. leányiskola igazgatóságától a következő éztesítést kaptuk: „A helybeli áll. polg. leányiskola méltó módon óhajtja 1848 március 15-ét megünnepelni. F. évi március 15-én, hétfőn délután 3 órákor, az intézet tornacsarnokában emlékező finnepet rendez, melyre városunk hazafias közönségét ez uton hívja meg a tantestület. Belépő-díj nincs, de a szegénysorsu tanulók iskolai könyveinek beszerzésére szánt adományokat hálás köszönettel fogadja a rendezőség.”

— **Hegyi Antal beteg.** Mint részvétellel értesültünk, Hegyi Antal plébános ur, a keresztény gőzmalom részvénytársaságnak igazgatója, már néhány nap óta súlyos beteg. Azonban, mint már tudjuk, valamivel jobban van és így valószínűleg az ágyat legközelebb elhagyhatja.

— **Téli időjárás.** A nép hit azt tartja, hogy március 12-én, Szent Gergely napján a nagyszakállú püspök megszokta rázni bizonyos őszszakállát és havazni szokott. Ez a jóslat az idén sajnos, egészen bevált, mert 12 én egész nap havazott, de nyomban ki is engedte. Így csak a sarat nevelte és a tavaszi, szőlő, meg egyéb gazdasági munkát hátráltatta. Valahára el kelne már tavas'szal egy valószínűs tavaszi nap!

— **Mibe kerül az armádia.** A „Zeit“ beavatott körökből szerzett értesülések alapján számítást tesz, s arra az eredményre jut, hogy az osztrák-magyar monarchiának eddigi katonai készülődései 160 millió koronát emésztettek föl s minden egyes további nap Bosznia-Hercegovinába 130 ezer korona tulkiadással jár. Míg a katonai tulkiadások 30 millió koronára rugnak.

— **Tyuklopás.** Folyó hó 8-án virradóra Vadász Károly megégéit háza udvarából ismeretlen tettes 8 darab tyukot ellopott 30 korona értékben. A tyuktolvajt keresi a rendőrség.

— **A szegedi egyetem.** Beavatott forrásból arról értesítenek bennünket, hogy a vidékre tervezett főiskolák közül a kormány megállapodása szerint legelőször a szegedi egyetem létesítése kerül sorra. A miniszteriumban az előmunkálatok e részben annyira befejeződtek, hogy a készülöben levő országos költségvetésnek 1910 évre szóló közoktatási kiadásai tételei között már a szegedi egyetemmel összefüggő öszszetek fognak szerepelni. Ez mindenesetre jó arra nézve, hogy a főiskolák föllállításáról szóló törvényjavaslat soká nem várakoztat magára.

— **Az acetylen világítás és a forrasztás jövője.** A technológián rendezett forrasztási tanfolyamon Kellner és Schanzez motor és carbid nagykereskedők, Budapest, Aulich u. 4. mutatványai nemcsak a köztetsést, hanem közbánulat tárgyát képezték. Forasztó pisztolyaival acetylen és gázvegyület útján 3500 hőfokot ér el, amellyel két fémdarabot (öntött, kovácsoltvas, vörös és sárga réz, stb.) oly szépen forraszt, illetőleg hegeszt össze, hogy a fém anyaga teljesen somogén marad és strukturájában változást egyáltalán nem szenved és ép úgy megmunkálható, mint az eredeti anyag. Vágókészülékei a fém 75 milliméter vastagságig úgy vágják, akár a papírt az olló. A forrasztásnak az iparban óriási fontossága van, rövid idő múlva sehol sem lehet majd nélkülözni, különösen a vas és gépiparban. Bizonyítja ezt, hogy nemcsak a MÁV. öszszes főműhelyei, hanem valamennyi kovács, bádogos és kocsigyártó használja. Acetylen fejlesztő készüléke, amely saját szabadalma és a párisi kiállítás aranyérmét nyert, megszünteti az eddig használatban lévő készülékek összes hátrányait. Nincs vízfordás, nincs salakeltávolítás, sem szelepek és oly egyszerű (tartóssága mellett) hogy egy gyermek is kezelheti. A hozzá használt carbid a legolcsóbb és gáztartalma a legnagyobb, amit bizonyít, hogy egy 40 gyertyafényű Auer láng csak másfél fillérbe kerül. A tanfolyam befejezésével külföldi szakférfiak testületileg tekintették meg a cég helyisé-

geit, ahol svájci gyártmányu kötőrő, fűrész és cséplőmotorokat különösen meglepő újításokkal bíró meglepő szerkezetű malomberendezéseket (melyeknél 50 százalékkal nagyobb a munkaképesség) Bühler hengerszékeket mutattak be. A cég a főváros kereskedelmének tényleg számottevő faktora.

— **Agyonütötte az urát.** Gyapjas Sándor mindszenti gazda állandóan rossz viszonyban élt a feleségével, Sozsát Etellel, akit főképp mikoi ittas volt, tetteleg is bántalmazott. A mult hó 18-án is berugva tért haza a korcsmából Gyapjas Sándor és rögtön az asszonyt kezdte ütlegetni. Gyapjasné az utcára menekült a brutális ember elől, majd pedig, mikor oda is követte a férje, visszaszaladt a lakásba, egy mangorló sulykot ragadott és azzal ment neki bántalmazójának. Az ittas férj erre még inkább haragra lobbant és már-már leakarta ütni az asszonyt, mikor az a sulyokkal olyan ütést mért az ittas ember fejére, hogy az rögtön összeesett. Gyapjas Sándor azóta súlyos betegen fekszik, most pedig belehalt az ütés következtében szenvedett seibeibe. A királyi ügyesség, miután az önvédelem esete forog fenn, nem tartóztatta le az asszonyt.

— **A mezőgazdákat érdekelni fogja,** hogy az utóbbi két évben az impregnált répamag körül keletkezett vita és a szak-sajtóban fejlődött tollharc jelenleg mily fordulatot vett. Határozottan annak a pártnak győzelmével végződött, mely az impregnált répamag mellett foglalt állást. Ugyanis mint értesültünk a répamag termelés hazájában Quedlinburgban (Észak-Németország) gazdák és kereskedők kívánságára „Répamagot Impregnáló Vállalat“ létesült Waegener és Társa cég alatt, ahol bizonyos illeték ellenében úgy gazdák mint kereskedők impregnáltathatják répamagvaikat. Ezen a mezőgazdaságra fontos vállalat hónapok óta van üzemben és mint haljuk, rendkívül igénybe van véve. Így tehát a gyakorlat ismét rácafolta a szürke teoriára, és az a tudomány, mely az impregnálás ellen agitált, csődöt mondott. Hogyan is mondta boldogult Pulszky „A kutya ugat a karaván halad.“

— **Az ideai fegyvergyakorlatok.** A tartalékosok és póttartalékosok fegyvergyakorlataira, amelyeknek első turnusa áprilisban kezdődik, mint értesültünk, 4900 tartalékos tisztet és 278 ezer közlegényt és altisztet hívnak be és pedig a gyalogságnál 240.600 a lovasságnál 8400 a táborig és hegyi tüzérségnél 9400 az utász csapatoknál 5700 a vartüzérségnél 5600 a vasúti és táviró ezredeknél 2300 és a vonatcsapatoknál 600 embert. A turnusok szerinti a behívás olyképpen történik, hogy ezáltal az alosztályok ez idő szerinti csekély kékelétszáma a tartalékos legénységnek az áprilistól augusztusig terjedő kiképzési időszak alatt való bevonulása folytán állandóan emelkedik. Az utolsó-előtti és utolsó turnus között több heti aratási szabadságolás lesz, amely a különböző hadtesteknél julius, illetve augusztus hónapokra fog esni.

— **Gyujtogatók Dorozsmán.** Varró Kálmán 19 éves gyöngye elméjű fia Kiskundorozsmán mint bambán beismerte — passzióból házat gyujtott föl. A kár több ezer korona. Forrai István dorozsmai legény is gyujtogatott, öntudatosan passzióból; bosszúból. Még február 24-én 3 legény pajtásával dugott bálból ment hazafelé Forrai és amikor Gyuris Ferenc gazda tanyájához ért, megesküdtette a három pajtását, hogy nem árulják el, ha Gyuris tanyáját fölgyujtja. A legények részeg röhejjel esküdtek. Forrai pedig fölgyujtotta Gyuris istállóját, a takarmányát. A csendőrök csak most birták elfogni a gyujtogató legényt. Forrai beismerte rossz

tettét, de okul azt hozta föl, hogy Gyuris fia régebben megverte és ezért gyujtotta föl a tanyát.

C S A R N O K.

A játékok áldozata.

3

Mexikói történet.
Irta Székely Márton.

— Fekete vesztett!

Radibor mintegy megbénulva állott átkot mormogva újra ivott, míg öntudatlannal a földre esett.

III.

Közönséges mexikói játékbárlangban vagyunk. A füstös teremben piszkos asztal körül félmeztelen indiánok és katonák üldögélnek. A sarokban pedig egy ittas kreol hentereg.

A másik szögletben a pálinkaivástól rezes arcu egyén ül és keveri a kártyát a játékbárlang hankára.

Nyilik az ajtó és kopott ruhában báró Glosier lép be. A bankár pedig Don Radibor, Neje már régen sirba porlik.

Glosier a padra ült.

Lassanként eltávoztak a vendégek. Alig, hogy egyedül voltak Radibor és Glosier — az utóbbi felugrott. —

— Tehát most, vagy soha! — sugá mialatt tolyaj lámpát vett elő.

Radibor szólanul vette magához pisztolyát és mindketten kiosontak.

— Azonban Glosier, kérdé Radibor reszketve, mi lesz, ha valaki felbred?

— Arra való a pisztoly.

— S ha elfognak bennünket?

— Ostoba beszéd. Mindent eljártszotunk mit tegyünk, talán csak nem halhatunk meg éhen? A gazdag zsidó mit sem vesz észre, néhány nap múlva a szalonban játszunk, megbuktatjuk a bankot — és azután el Kaliforniába.

Radibor meg volt nyugtatva. Gyorsabban haladva egy magányos ház előtt állapodtak meg. A fűben egy indián féle feküdt, ki halkán megszólalt:

— Minden rendben, az őjrját nem rég elhaladt.

Jó van — mondá Glosier — maradj itt fekvé és örködj tovább.

Hol a létra?

— Oda támasztottam sennor.

(folyt. köv.)

2343.1909. szám.

Hirdetmény.

Értesítetik a közönség miszerint a hernyó irtás teljesítésére 1909 április hó 10-ig meghosszabbított, figyelmertnek tehát a szőlőbirtokosok, hogy ezen határidőig a hernyó irtást annál bizonyosabban teljesítsék, mert ellenesben a helyszínen szerzendő tapasztalatokhoz képest a mulasztást elkövető ellen a kihágási eljárás folyamatba fog tétetni.

Figyelmeztetnek végül a szőlőbirtokosok, hogy amennyiben ezen irtást nem teljesítenék (és pedig a hernyó fészkek leszedését tojászsomók és tojásgyűrűk letakarítását) az ellenőrző előjárásági tag az 1894 évi XII. tc. 52-§-ának megfelelőleg az irtást a mulasztó fél terhére napszámokkal végezteti és pedig oly módon, hogy ez irtás legfeljebb 3 nap alatt befejezhető legyen.

Csongrád, 1909. március 10.

Sólya Gyula s. k.
főjegyző.

ad. 1494.1909. sz.

Hirdetmény.

Értesítetik a közönség miszerint az apaállat vizsgálat a járási mezőgazdasági bizottság által 1909. évi március hó 16-án d. e. 9 órákor fog a község háza alsó udvarán megtartatni.

Ezen vizsgálatra bika sertés kan és kos vezethető elő.

Csongrád, 1909 március 13.

Községi előjáróság.

2056.1909 szám.

Felhívás.

Az országos gyermekvédő liga évi április hó 1-én és 2-án gyermeknapokat tart.

Ezen gyermek napok célja az hogy az elhagyott gyermekek nevelése s anyagi segélyezése lehetővé tétessék.

Felhívatik a közönség miszerint ezen napokon a helybeli kereskedésekben tömegesebb bevásárlásokat, teljesíteni sziveskedjék amennyiben az ezen napokon várható üzleti bevétel tiszta jövedelmének megfelelő százalékával a kereskedők a fenti célokra adományokkal fognak hozzájárulni.

Csongrád 1909 évi március hó 5.

Községi előljáróság

Hirdetmény.

A Félégyházi utca 18 sz. a. házban megnyitott s Csongrád községi által üzemben tartott hatósági husszékben a következő árak mellett lesznek a gazdaközönség által önként beadott állatok húsai elárúsítva:

Önkényt beadott marhahus kg.	— 80 fillér
Az állatorvos ált beutalt „ „	— 60 „
Gyengeborjú hus „	1—
Önkényt beadott juhhus „	— 72 „
Az állatorvos által beadott „	— 48 „
Önkényt beadott sertéshus „	1.08 „
Beutalt „	— 88 „
Zsir, szallonna, háj „	1.20 „

Csongrád, 1908. febr 24-én.

Előljáróság.

Értesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget tisztelettel értesíteni, hogy nálam a legdivatosabb és a legmagasabb igényeknek megfelelő

férfi-ruha

készül a lehető legszolidabb árak mellett.

Ajánlom továbbá dus választéku magyar és angol szövet raktáromat.

Amidőn a n. é közönség kegyes pártfogását kérem, maradtam teljes tisztelettel:

Medgyesi Ferencz

a m. kir. technológián államilag képesített polgári, katonai, magyar-, dísz- és papi ruha szaktanító.

Ház és szálló eladás

Szőke Ferencz Kossuth Ferencz utca 16-ik számú háza kedvező feltételek mellett szabad kézből eladó, ugyanakkor az ibolyás oldalán levő 4 hold szállóje szintén eladó.

A zsinór utcai szök üzemhelyiség utánna 1 szálta, 1 szoba, 1 konyha, 1 speiz 1 pince és padlásból álló lakhelyiségek 1909 évi március hó 1-től hasznosítható kiadó.

Értekezhetni bármikor a tulajdonos akásán.

Réthy-féle pekete-füüz cukorkánál.

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan Réthy-félet kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz 60 fillér.

Csak Réthy-félet fogadjunk el.

Ön szép lesz,

ha „KAMILLA“ krémet használ!

Szeplő, májfolt, pattanások

stb. ellen a leghatásosabb a

Kamilla kréme.

Egy tégely ára 1 korona.

Kapható Csongrádon egyedüli készítőnél

Lőw Adolf

(Balkanyi L. utoda)

„Megváltó“ gyógyszerárban Szivák-tér.

Lapunk nyomdájába

HIRDETÉSEK

jutányos áron felvételnek.

Alkalmi ajándék.

Diszkötésű könyvek a hazai jeles íróktól. Ifjúsági iratok, képeskönyvek mindenkorú gyermekek számára.

Emlékönyvek, fénykép- és képeslevelezőlap albumok. Minden alkalomra érkeznek milyen leszállított árban a **legújabb képeslevelező-lapok** nagy választékban. Fényezett és helyi levelezőlapok olcsó bevásárlási forrása.

Nagy választék az 1909 évre szóló naptárakban

A t. közönség szives pártfogását kéri

Weisz Márk

könyvkereskedő.